

Аьа5ас дьарык сценарийын технологическая картата

«Остуоруйа5а айан»

Орто белех

№12 нуемэрдээх «Мичил» о5о уьуйаанын иитээччитэ: Никонова Прасковья Тарасовна

2017 сыл

Сыала:

- Бэйэ-бэйэгэ эйэгэс сыбыанна иитии;
- Предмет ахсаанын кытта сыыппараны тэнниир сатабылга уорэтии;
- Тыллары чуолкайдык санарарга эрчийии;
- Геометрической фигуралары биллэрии;
- Тутан оноруу сатабылыгар уорэтии;
- Предметтэри коруннэринэн корон сопко араарарга уорэтии.

Бытыллар керунэ: интегративнай дьарык

Сайыннарар хайысха: о5о уопсастыба5а сылдыар, бодоруьар дьоБурун сайыннарыы; о5о билэр-керер дьоБурун сайыннарыы; о5о кэрэни ейдуур дьоБурун сайыннарыы; о5о этин-сиинин сайыннарыы.

Бэлэмнэнии улэтэ: «Теремок» остуоруйаны аабыы.

Туттуллар матырыяааллар: проектор, о5о ахсаанынан кумаабы ковер самолет, клей, геометрической формалар, сурук, «Дьыл кэмэ» хартыналар, араас быыылаах ооннуурдар, мобооччук, сыыппаралаах карточкалар, счетнай палочкалар.

Анаан уерэтэр дьайымал этаптара	Улэ керуннэрэ	Улэ ис хобооно	Туттуллар матырыяааллар
Кирири чааба	Билсиьии	-О5олоор, мин эьигини керен сурдээ5ин уердум. Илиилэргититтэн ылсан бэйэ-бэйэ5итигэр мичээрдэ бэлэхтэьиц. Маладьаастар!	
	Тема5а киллэрии	-Бугун эьигини кытта остуоруйа дойдутугар барыахпыт. Биьиги онно аптаах «кебуер-семелуетунэн» тийиэхпит. «Уай, о5олоор, кутуйахтар кэбийэн кэбиспиттэр, кебуеру абырахтыырга кемелеьуц». <ul style="list-style-type: none"> -Иитээччи: Ханнык быыылаах фигуралар баалларый? - О5олор: фигуралары ааттыыллар.(Маладьаастар!). -Иитээччи: Кебуербутун абырахтыаххайьыц. 	3 слайд О5о ахсаанынан клей, геометрической фигуралар,

		<p>-О5олор: (септеех фигуралары дьеле5естерге килийдииллэр).</p> <p>- Иитээччи: Барыгыт киэнэ табыллына? Маладьыастар. Кетуехпут иннинэ аптаах тыллары хатылаан этиэххэйиц:</p> <p>Би5иги кебуербут халлаан устун кетер Ханна-ханна тийэбит?</p> <p>Остуоруйа дойдутугар тийиэхпит.</p> <p>- Иитээччи:</p> <p>«-О5олоор, ханнык остуоруйа5а кетен кэллибит? Э5иги туох дии саныгыт?»</p> <p>- О5олор: Дьизэ-дьиэчээн (Маладьыастар).</p>	<p>кумаа5ы ковер-самолет</p> <p>5 слайд</p>
<p>Сурун чаа5а</p>	<p>1 этап били - керуу</p>	<p>-Иитээччи, хайа бу тугуй? Керуохэйин эрэ. (муоста5а сурук сытар)</p> <p>-О5олоор, сорудах бе5е баар эбит, ким кемелеьер сорудах толорорго?</p> <p>1-кы сорудах: Бастакы соруда5ы толордоххутуна кулуу5у кутуйахха биэрэбит диэбит -«Дьизэ -дьиэчээн». Кемелеьебут дуо кутуйахха?</p> <p>(«Дьыл кэмэ» хартыыналар)</p> <p><i>Таабырыннар:</i> «Дьыл кэмэ».</p> <p>-Кун у5уннук тыгар, чалбах тахсар, халлаан сылыяр, оболор таьырдыа ооньуулар.Ханнык дьыл кэмэй... (Саас).</p> <p>-Кун куускэ-куускэ тыгар,халлаан итийэр, хонууга араас сибэккилэр уунэллэр .Бу ханнык дьыл кэмэй...(Сайын).</p> <p>-Халлаан серуукуйэр, о5уруот а5а хомуллар, мастар сэбирдэхтэрэ ара5ас еценеллер. (Ку5ун).</p> <p>- Халыц мацан хаар тубэр, мастар хаарынан</p>	<p>Сурук (соруда5ы билиьиннэри)</p> <p>6 слайд</p> <p>Дьыл кэмэ хартыыналар</p>

	<p>буруллэллэр, куобахтар мацан ецненеллер. (Кыбын) (Маладыастар).</p> <p>Барытын сепке эттигит, «Дьизэ-дьизэчээн» аана кутуйахха абыллына. Кутуйах киирэн онно олоор.</p> <p>-Иитээччи: О5олоор! «Дьизэ-дьизэчээн» иккис соруудабын толордохпугуна, ба5а-ба5аны дьизэбэр ынырабын диэбит. Кемелеебут дуо ба5а-ба5а5а? (Маладыастар)</p> <p>Иккис соруудах. Оонньуу «Дьикти мобыооччук».</p> <p>О5олор мобыооччуктэн ылан араас быыылаах предметтары, ханнык геометрической фигураттан тураллары сепке таайахтаахтар.</p> <p>-Иитээччи: Маладыастар.</p> <p>«Дьизэ-дьизэчээн» аана ба5а5а эмиэ абыллар.</p> <p>Ба5а «Дьизэ-дьизэчээцэ» киирэр уонна онно олоорбутунан барар.</p> <p>-Иитээччи: <i>Убус соруудахха</i> «дьизэ-дьизэчээн» бере5е ааммын арыябын диэбит. (Бере соруудагы толордобуна «Дьизэ-дьизэчээн» аанын абыа5а). Кемелеебут?</p> <p>Оонньуу «Сепке таай».</p> <p>О5олор ахсаан карточкатын предмет ахсааныгар сеп тубэбиннэрэн булуохтаахтар. (Септеех эппиэттэри булаллар).</p> <p>- Иитээччи: Бу соруудабы эмиэ сепке толордугут, ол и5ин «Дьизэ-дьизэчээн» аана бере5е кулууьун биэрдэ.</p> <p>Бере «Дьизэ-дьизэчээцэ» киирэр уонна онно олоорбутунан барар.</p> <p>-Иитээччи: Тердус соруудахха, куобахха кемелеебут.</p>	<p>Мобыооччук, араас формалаах предметтар</p> <p>10 слайд Интерактивна оонньуу</p>
--	---	--

<p>Динамической пауза</p>	<p>Хамсаныылаах оонньуу «Куобахчаан». (О5олор тогуруккэ тураллар) Манан куобахчаан олорор Кулгаахтарын хамсатар Бу маннык, бу маннык Кулгаахтарын хамсатар. Куобахчаан олороруттан томмут Атахтарын ириэрэр Бу маннык, бу маннык Атахтарын ириэрэр (о5олор хамсанан кордороллор).</p>	
	<p>-Иитээччи: соруда5ы сепке толордугут, ол и5ин «Дьиэ-дьиэчээн» аана куобахха эмиэ а5ыллар. (Куобах «Дьиэ-дьиэчээцэ» киирэр уонна онно олорбутунан барар). - Иитээччи: керун эрэ о5олор, ким кэллэ? -О5олор: Э5э - Иитээччи: Сепке соруда5ы толордохпутуна Дьиэ-дьиэчээн кулуус биэриэ5э эьэ5э ааны арыйарга! (Э5э ону истэ барбакка «Дьиэ-дьиэчээн» урдугэр тахсар уонна дьиэни хампы туьэн кээьэр. Кыыллар бары куотан тахсыбыттар уонна ытаабыттар.) -Иитээччи: О5олоор бу алдьархайын, эьэ дьиэбитин алдьатта дии, хайыыбыт? Сорудахпытын керуеххэйин эрэ. Саьыл кэлэр «Дьиэ-дьиэчээн» алдьаммытын керер уонна кыылларга саца дьиэни туталларыгар субэлиир.</p>	<p>15 слайд</p> <p>17 слайд</p>

		<p>Бэиэ соруудах. Оболор ахсаан палочкаларынан «Дьиэ-дьиэчээни» туталлар.</p> <p>-Иитээччи: керун эрэ, «дьиэ-дьиэчээни» хайдах быыылаабын, ханнык геометрической фигураба майгынныырый (оболор эппиэттэрэ сарайа а ус муннук, туннугэ туерт муннук). Билигин биыги бу ахсаан палочкалары холбоон хас биирдии кыылга дьиэ тутан биэриэхпит.</p> <p>-Билигин кинилэр иллээхтик уонна кордоохтук олоруохтара.</p>	<p>Ахсаан палочкалар</p> <p>19 слайд</p>
<p>Тумук чааба</p>		<p>-Иитээччи: Бу остуоруйаба ханнык кыылар баалларый?</p> <p>-Иитээччи: Кыылар добордоьоллоругар ким кемелесте?</p> <p>-Иитээччи: Маладьыастар. Кыыларбыт эьиги кемелеспуккутугэр олус диэн уердулэр.</p> <p>Иитээччи: Оьолоор, аны билигин группабытыгар барар кэммит кэллэ.</p> <p>«Кебуер-семелуеппутугэр» олон детсадпытыгар теннуеххэ.</p> <p>Покалаьан тахсан бараллар.</p>	